

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

27 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

juducând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, de avocatul Ruslan Dodica în numele inculpaților Berber Dmitri și Berber Vitali, de avocatul Svetlana Bagrin în numele inculpatului, Vitali Berber, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Capsamun Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX,

Berber Vitali XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX,

Berber Dmitri XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 31.10.2013 - 24.07.2014;

instanța de apel: 15.09.2014 - 04.07.2016;

instanța de recurs: 12.09.2016 - 28.03.2017;

instanța de apel: 05.06.2014 - 12.03.2018;

instanța de recurs: 14.08.2018 - 27.11.2018;

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 24 iulie 2014, au fost condamnați în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, Dmitri Berber la 5 ani și 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și Vitali Berber la 6 ani închisoare, iar în temeiul art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2011, definitiv fiindu-i stabilită pedeapsa de 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință, Victor Capsamun a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate A.Pascal și V.Savina privind încasarea prejudiciului moral de la D.Berber și V.Berber au fost admise în principiu fiind lăsate spre soluționare în ordinea procedurii civile.

S-au respins ca fiind neîntemeiate acțiunile civile înaintate de părțile vătămate A.Pascal și V.Savina privind încasarea prejudiciului de la V.Capsamun.

2. Prima instanță a constatat că, Dmitri Berber la 29 august 2012, ora 22.30, împreună și de comun acord cu Vitali Berber, fiind înarmați cu răngi metalice, cuțite și bețe, s-au deplasat cu automobilele pe teritoriul liceului din s. Tomai, r-nul Ceadâr-Lunga, situat lângă casa XXXXX, unde s-au exprimat cu cuvinte necenzurate, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, le-au aplicat cu obiectele sus indicate mai multe lovituri lui Alexandr Savin, Serghei Savin, Evghenii Savin și Alexandr Pascal, cauzându-le vătămări corporale ușoare. În continuarea acțiunilor sale, Dmitri Berber exprimându-se cu cuvinte necenzurate l-a lovit cu o rangă metalică în regiunea capului pe Evgheni Savin, ulterior de mai multe ori l-a lovit cu picioarele în regiunea capului pe Alexandr Pascal, care se afla culcat jos la pământ. Acțiunile huliganice au fost stopate de A. Savin, care a tras câteva focuri din pistolul de model „Holek-840”, pe care îl deținea legal, în urma cărui fapt i-a rănit pe Vitali Berber și Dmitri Berber.

2.1. De către organul de urmărire penală, Victor Capsamun a fost învinuit de faptul că la 29 august 2012, ora 22.30, împreună și de comun acord cu Vitali Berber și Dmitri Berber, fiind înarmați cu răngi metalice, cuțite și bețe, s-au deplasat cu automobilele pe teritoriul liceului din s. Tomai, r-nul Ceadâr-Lunga, situat lângă casa XXXXX, unde s-au exprimat cu cuvinte necenzurate, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, au aplicat cu obiectele sus indicate mai multe lovituri lui Alexandr Savin, Serghei Savin, Evghenii Savin și Alexandr Pascal, cauzându-le vătămări corporale ușoare. În continuarea acțiunilor sale, Victor Capsamun, exprimându-se cu cuvinte necenzurate a aruncat cu un cuțit în cet. Evghenii Savin, lovindu-l în piept, fără a-i fi cauzate careva vătămări corporale.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul, partea vătămată V.Savina, avocatul V.Valev în numele inculpatului V.Berber și avocatul P.Lambov în numele inculpatului D.Berber, care au solicitat:

- procurorul, casarea parțială a sentinței în partea achitării lui V.Capsamun, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate în

rechizitoriu, și stabilirea pedepsei de 3 ani închisoare, cu dispunerea suspendării executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 1 an, argumentând că acuzarea a prezentat suficiente probe care cu certitudine dovedesc vinovăția lui V.Capsamun în săvârșirea infracțiunii incriminate, probe care nu au fost apreciate de instanța de fond la justa valoare;

- partea vătămată V.Savina, casarea parțială a acesteia, în partea achitării lui V.Capsamun cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate în rechizitoriu și stabilirea pedepsei în limita sancțiunii prevăzute de legea penală, cu admiterea integrală a acțiunii civile;

- avocatul V.Valev în numele inculpatului V.Berber și avocatul P.Lambov în numele inculpatului D.Berber, casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, argumentând că acțiunile inculpaților au fost îndreptate exclusiv în vederea apărării vieții și nu pot fi calificate ca acțiuni huliganice, deoarece conflictul a început doar după ce A.Savin a tras câteva focuri de armă și i-a rănit pe V.Berber și D.Berber, pe acest caz fiind intentat un dosar penal, care se examinează de Judecătoria Ceadâr-Lunga.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 04 iulie 2016, au fost respinse, apelurile declarate de către procuror și partea vătămată V.Savin, ca fiind nefondate și admise apelurile declarate de către avocatul V.Valev în numele inculpatului V.Berber și avocatul P.Lambov în numele inculpatului D.Berber, casată parțial sentința în partea condamnării lui V.Berber și D.Berber, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri prin care V.Berber și D.Berber au fost achitați de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpați.

Acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate A.Pascal și V.Savin privind încasarea prejudiciului moral de la D.Berber și V.Berber au fost respinse.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis că, concluzia instanței de fond privind achitarea lui V.Capsamun este legală și întemeiată, deoarece acuzarea nu a prezentat probe concludente, care ar confirma că acesta ar fi săvârșit infracțiunea incriminată.

Totodată, instanța de apel a menționat că, concluzia primei instanțe referitor la vinovăția lui D.Berber și V.Berber este pripită, or acuzarea nu a prezentat probe concludente, pertinente și utile care ar confirma învinuirea înaintată prin rechizitoriu. Din probele cercetate s-a stabilit că V.Savin a fost îmbrâncită de soțul său A.Savin, dar nu de inculpatul D.Berber, după cum a fost indicat în actul de învinuire și după incident partea vătămată nu s-a adresat la medic pentru a fi efectuată expertiza medico-legală, dar s-a adresat cu plângere la poliție doar după ce

a fost reținut soțul acesteia A.Savin, pentru vătămarea integrității corporale a fraților Berber.

Reieșind din aceste constatări instanța de apel a conchis că V.Savin s-a adresat la poliție cu plângere pentru a fi trași la răspundere frații Berber doar cu scopul de a îndreptăți acțiunile ilegale a soțului și fiilor săi.

La fel, instanța a reținut că din actul de învinuire lui V.Berber, D. Berber și V.Capsamun nu le-a fost incriminat careva acțiuni ilegale în privința lui V.Savin ceea ce pune la îndoială calitatea acesteia de parte vătămată în prezenta cauză penală, iar declarațiile martorilor A.Savin, S.Savin și E.Savin instanța de apel le-a apreciat critic, deoarece sunt contradictorii.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar:

- procurorul, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel și casarea sentinței instanței de fond în partea achitării lui V.Capsamun cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, prin care să le fie stabilită pedeapsa lui D.Berber de 5 ani și 3 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis; lui V.Capsamun de 3 ani închisoare, cu dispunerea suspendării executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an și lui V.Berber de 6 ani închisoare, cu aplicarea art. 85 Cod penal, definitiv de a-i stabili pedeapsa de 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că instanțele de fond nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, pripit și greșit au concluzionat despre nevinovăția inculpaților;

- partea vătămată A.Pascal, partea vătămată V.Savin și avocatul acesteia V.Mițăblîndă, care invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, au solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor argumentelor invocate în apel; -probele prezentate de acuzare nu au fost apreciate la justa valoare, prin urmare instanța de apel nu s-a pronunțat asupra descifrărilor convorbirilor telefonice, care confirmă că inculpații cu ajutorul altor persoane și-au creat alibiuri false, și au dat declarații care erau scrise sub dictare și memorate; - fără apreciere au fost lăsate declarațiile martorilor N.Tanasoglo și I.Cambur, care au declarat că „*le-au dat niște foi pe care era ceva scris și le-au spus să învețe conținutul pe de rost pentru a da declarații*”; - instanța de apel și-a bazat hotărârea pe declarațiile martorului A.Topal date în cadrul cercetării judecătorești, fără a ține cont de faptul că în depozițiile acestui martor sunt divergențe, față de cele declarate de el în cadrul urmăririi penale, astfel că urmau a fi apreciate critic, fiind contradictorii; - declarațiile acestui martor

sunt contradictorii cu declarațiile lui V. Berber și D.Berber; - concluziile expuse în partea motivată a deciziei nu corespund situației de fapt stabilite de instanța de fond, acestea fiind în contradicție cu probele prezentate de acuzare.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 martie 2017, recursurile declarate de către procuror, partea vătămată V.Savin și avocatul acesteia V.Mițăblîndă, partea vătămată A.Pascal, au fost admise, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale în Curtea de Apel Cahul.

Instanța de recurs a reținut că, instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, la judecarea cauzei nu a respectat prevederile art. 417 Cod de procedură penală, a cercetat superficial probele prezentate, fără a se pronunța argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate de procuror și partea vătămată, astfel că au rămas fără a fi apreciate declarațiile părților vătămate A.Pascal și V.Savin, a martorilor T.Pascal, D.Mihu și V.Topal, iar declarațiile martorului I.Cambur, deși au fost descrise, la fel, nu au fost analizate și apreciate, precum și interceptările convorbirilor telefonice.

De asemenea, instanța de recurs a reținut că instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorilor A.Savin, E.Savin, S.Savin, însă fără a argumenta de ce acestea urmează a fi apreciate critic și cu care declarații ale martorilor și probe ale cauzei vin în contradicție.

La fel, instanța de recurs a menționat că instanța de apel a constatat că, V.Savin a fost îmbrâncită de soțul său A.Savin în momentul când acesta acționa violent împotriva inculpaților, însă această constatare vine în contradicție cu declarațiile părților vătămate și a martorilor T.Pascal, D.Mihu și V.Topal, fiind bazată doar pe declarațiile martorului A.Topal, care sunt contradictorii și divergente în partea ce ține dacă partea vătămată V.Savin a fost ori nu îmbrâncită.

Concomitent, celor enunțate supra, instanța de recurs a reținut că descriptivul deciziei nu corespunde cu dispozitivul acesteia, deoarece instanța de apel a pronunțat o nouă hotărâre de achitare în privința lui V.Berber și D.Berber, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați, însă a respins probele acuzării pe motiv că în acțiunile inculpaților lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

7. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 martie 2018, au fost respinse apelurile declarate de către procuror, avocatul V.Velev în numele inculpatului V.Berber și avocatul P.Lambov în numele inculpatului D.Berber și admis apelul declarat de către partea vătămată V.Savin, casată parțial, inclusiv din oficiu, sentința în latura civilă și pronunțată o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial acțiunile civile, dispunându-se încasarea de la V.Berber și

D.Berber a prejudiciului moral în sumă de 2 500 lei de la fiecare în beneficiul părții vătămate V.Savin și în beneficiul părții vătămate A.Pascal în sumă de 5 000 lei, fiecare.

S-a respins acțiunile civile a părților vătămate Valentina Savin și Alexandr Pascal împotriva lui Victor Capsamun.

7.1. Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, precum cercetând direct și nemijlocit probele prezentate de partea acuzării și a apărării, totodată și argumentele invocate pe parcursul examinării cauzei a conchis că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și întemeiat a ajuns la concluzia că din probele cercetate cu certitudine s-a confirmat vinovăția inculpaților V.Berber și D.Berber de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, cât și nevinovăția inculpatului V.Capsamun în săvârșirea infracțiunii nominalizate, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat, astfel că just a dispus achitarea lui.

Totodată, instanța de apel dând apreciere probelor administrate în prima instanță și anume declarațiilor părților vătămate V.Savin, A.Pascal, a martorilor S.Savin, E.Savin, A.Savin, T.Pascal, D.Mihu, N.Carabadjac, V.Topal, A.Topal, respectând prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, întru asigurarea egalității armelor și audiindu-i repetat în cadrul examinării cauzei pe părțile vătămate A.Pascal, V.Savin, martorii E.Savin, D.Mihu, A.Topal și E.Topciu, precum cercetând și probele scrise - plângerea depusă de V.Savin, prin care a solicitat atragerea la răspundere penală a lui D.Berber, V.Berber și V.Capsamun, procesele-verbale de cercetare la fața locului 30.08.2012 și anume a locului unde a avut loc incidental XXXXX, de examinare a obiectului din 15.11.2012, a răngilor de metal în număr de trei, de examinare a obiectului din 05.12.2012, prin care au fost cercetate descifrările convorbirilor telefonice, ce parțin lui V.berber, D.Berber, V.capsamun, A.Topal și E.Topciu, de confruntare din 19.09.2012 între martorul E.Topciu și A.Savin, martorul A.Toapl și A.Savin din 13.09.2012 între martorului V.Capsamun și A.Savin, de percheziție din 04.10.2012, prin care din domiciliul lui V.Capsamun a fost ridicat un cuțit de bucătărie cu mânerul albastru, care are 11 cm, lungimea lamei de 17,5 cm, lățimea de 2,5 cm și de recunoaștere și examinarea a obiectului din 16.11.2012 și 20.03.2012 și anume a cuțitului ridicat de la domiciliul lui V.Capsamun, rapoartele de expertiză medico-legală nr.342, 345, 346 din 06.10.2012, rapoartele de constatare medico-legală nr.144 din 143, 144, 145, 146 din 30.08.2012, stenograma convorbirilor telefonice ale lui V.Bberber cu V.Camsapun, V.Berber și A.Topal, V.Berber și alte persoane.

Probele administrate și cercetate în ședința primei instanțe, cât și suplimentar în ședința instanței de apel, ce au fost apreciate din punct de vedere a pertinentei,

concludenții, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, demonstrează vinovăția inculpaților V.Berber și D.Berber în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin.(3) Cod penal, *huliganism agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțită de aplicarea violenței, săvârșite de două persoane cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, astfel că prima instanță întemeiat a concluzionat ca fiind dovedită vina acestora în comiterea infracțiunii de huliganism.*

Instanța de apel, a respins versiunea părții apărării precum că inculpații D.Berber și V.Berber nu sunt vinovați în săvârșirea faptei de huliganism agravat cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății, și că aceștia s-au deplasat la școala din sat la sunetul unei persoane, care a comunicat că A.Savin, E.Savin și S.Savin, maltratează băieții din sat, în apărarea acestora, precum și că conflictul între V.Berber și A.Savin după ce ultimul a efectuat câteva împușcături din pistol, ca una fără suport probatoriu, fiind o metodă de apărare, în condițiile în care probatoriul anexat la materialele dosarului demonstrează cu certitudine vina inculpaților D.Berber și V.Berber în comiterea faptei imputate.

Reținând fapta constatată de prima instanță, instanța de apel a conchis că acțiunile inculpaților întrunesc elementele infracțiunii de huliganism, fiind dovedită atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, deoarece inculpații V.Berber și D.Berber, acțiunile huliganice le-au săvârșit într-un loc public- lângă școala din s. Tomai, în prezența unui număr mare de persoane, cu utilizarea cuvintelor necezurate și aplicarea violenței fizice cu răngi metalice întru vătămarea integrității corporale și a sănătății părților vătămăte V.Savin și A.Pascal, a martorilor S.Savin, E.Savin, A.Savin, fapt confirmat prin rapoartele de constatare medico-legală și rapoartele de expertiză medico-legală.

Concomitent, instanța de apel a dedus că în confirmarea vinovăției inculpaților D.Berber și V.Berber, nu au fost stabilite temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea declarațiilor părților vătămăte A.Pascal și V.Savin, precum și a martorilor S.Savin, E.Savin, A.Savin, T.Pascal, D.Mihu, V.Topal, T.Pascal, care sunt consecutive și analogice cu cele depuse atât în cadrul urmăririi penale, în prima instanță, menținute și în fața instanței de apel, precum și a concluziilor experților.

Subsidiar, instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorului A.Topal, referitor la circumstanța că frații V.Berber și D.Berber nu au aplicat careva lovituri părții vătămăte A.Pascal, martorilor A.Savin, S.Savin și E.Savin, deoarece între ei era distanța foarte mare, precum și că V.Savin venind la fața locului, a încercat să i-a din mâinele lui A.Savin pistolul, însă acesta a îmbrâncit-o, cazând jos, și nu a văzut ca nici unul dintre feciori, să-i vină în ajutor, or acestea vin în contradicție cu

declarațiile părților vătămate V.Savin și A.pascal, a martorilor A.Savin, E.Savin, S.Savin, la care potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală au fost depistate leziuni corporale, precum și cu declarațiile martorilor V.Topal și D.Mihu.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic declarațiile acestui martor, în partea în care dânsul a declarat că a fost invitat de către V.Berber de a sărbători împreună, în legătură cu care fapt s-a deplasat la barul „Anastasia”, unde s-a întâlnit cu ultimul, de la bar plecând cu automobilul acestuia spre stadionul din sat, or acestea sunt contradictorii cu descifrările și stenograma convorbirilor telefonice ridicate de la operatorii de comunicație mobilă SA „Orange” și SA „Moldcell”, de unde rezultă că careva apeluri de la V.Berber nu a primit și personal nu l-a apelat, ceea ce confirmă că dânsul era împreună cu frații Berber la comiterea infracțiunii de huliganism, care după comiterea acesteia, au început să întreprindă măsuri pentru a duce în eroare organul de urmărire penală, cât și au convenit care declarații urmează să fie depuse.

La fel, instanța de apel a apreciat critic și declarațiile martorului E.Topciu, date în instanța de apel, precum că mergând împreună cu prietenii săi spre barul din sat, pe drum s-a întâlnit cu A.Savin, E.Savin, A.Topal și S.Savin, care l-au întrebat unde merge, și auzind că merge la bar, fără nici o explicație S.Savin, E. Savin, A.Topal, au început să-i aplice lovituri. Din motiv că a fost bătut, l-a sunat pe N.Tanasoglo, cu care urma să se întâlnească, și căruia i-a povestit că a fost bătut, acesta i-a spus să rămână pe loc. Ulterior, au venit mai multe automobile cu persoane, inclusiv și frații Berber, deoarece declarațiile indicate sunt contradictorii cu declarațiile părților vătămate V.Savina și A.Pascal, martorii A.Savin, E.Savin, S.Savin, V.Topan și D.Mihu, cât și cu descifrările convorbirilor telefonice ridicate de la operatorii de comunicație mobile, din care rezultă că există contactări către abonatul XXXXX, N.Tanosoglo, dar fără discuții, și în perioada orelor 22.08 până la 23.03 are majoritatea apelurilor de ieșire care sunt în descreștere, astfel este imposibil ca acesta în perioada posibilei maltratări să fi utilizat telefonul mobil.

Fără suport probatoriu a apreciat instanța de apel și versiunea părții apărării precum că inculpații V.Berber și D.Berber, au mers la școala din s. Tomai din motiv că A.Savin, E.Savin și S.Savin îl maltratau pe E.Topciu. Sub aspectul dat, instanța de apel a reținut declarațiile martorilor D.Mihu și V.Topal, că la barul „Anastasia”, după ce V.Capsamun l-a lovit pe S.Savin, căruia i-a spus că chestiunea dată o vor rezolva la stadion, i-au văzut pe V.Berber, D.Berber, V.Capsamun, A.Topal, care s-au urcat în automobile de model Mitsubishi, Hyundai, VAZ, împreună cu 15 persoane, și s-au îndreptat în direcția or. Comrat. Ulterior, ajungând în centrul satului, fiind lângă barul „Holodoc” au văzut că cele 4 automobile care au plecat de la barul

„Anastasia” se ridicau pe stradă în direcția școlii, care au fost parcate lângă gardul școlii.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a menționat și declarațiile părții vătămate A.Pascal, a martorilor A.Savin, S.Savin, E.Savin, care au indicat că automobilele cu care inculpații V.Berber și D.Berber, s-au deplasat la locul unde se aflau ei, adică la școală, împreună cu celelalte persoane, se ridicau pe stradă în direcția lor, mergând în coloană.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că aceste declarații, demonstrează intenția directă a inculpaților V.Berber și D.Berber la săvârșirea infracțiunii de huliganism, cu aplicarea obiectelor în calitate de armă pentru vătămarea sănătății martorilor A.Savin, E.Savin și S.Savin. Mai mult, numărul mare de persoane, 15-20, împreună cu care inculpații, V.Berber și D.Berber, s-au deplasat la locul unde se afla A.Savin și fiii acestuia, S.Savin și E.Savin, demonstrează că inculpații au acționat în urma unei înțelegeri prealabile, nu pentru a-l apăra pe A.Topal, așa cum invocă.

Instanța de apel a atestat că declarațiile martorilor A.Topal și E.Topciu, au fost depuse pentru a confirma versiunea de apărare invocată de inculpații V.Berber și D.Berberi, prin intermediul avocaților lor, or rezultă cu certitudine că inculpații s-au urcat în automobilele lor, împreună cu celelalte 15 persoane, de la barul „Anastasia” și s-au deplasat în direcția școlii din s.Tomai, unde au avut loc faptele prejudiciabile, dar nu cum declară martorii A.Topal și E.Topciu, și invocă partea apărării, că inculpații se aflau pe stadionul de la sfârșitul satului, iar în legătură cu sunetul lui E. Topciu către N.Tanasoglo care i-a spus că a fost maltratată de A.Savin, S.Savin și E.Savin.

Referitor la versiunea părții apărării că conflictul a apărut între inculpații V.Berber și D.Berber, pe de o parte și A.Savin, de pe altă parte, după ce ultimul a împușcat din pistolul deținut legal, în acest sens, instanța de apel a menționat că din declarațiile părții vătămate A.Pascal, a martorilor S.Savin, E.Savin, A.Savin, D.Mihu, V.Topal, rezultă că A.Savin a efectuat primele împușcături din arma de foc în aer ca avertisment, în momentul când mulțimea de persoane, printre care și inculpații V.Berber, D.Berber se îndreptau în direcția lor înarmați, care cu bâte din lemn sau cu răngi metalice. Alte focuri au fost trase din pistol de către A.Savin, când D.Berber i-a aplicat lovituri martorului E.Savin, care a încercat să o ridice pe mama sa V.Savin de jos, ce a căzut fiind îmbrâncită de V.Berber. A.Savin a mai tras alte două focuri din armă în pământ, după ce V.Berber a încercat să-i i-a pistolul din mână, iar D.Berber îi aplica lovituri cu ranga metalică în regiunea spatelui, în urma cărui fapt V.Berber a fost rănit în picior, iar D.Berber în spate.

Cu privire la rănirea inculpaților V.Berber și D.Berber, de către A.Savin în timpul acțiunilor de huliganism săvârșite de către aceștia, instanța de apel a reținut că tragerile de foc din pistol efectuate de martorul A.Savin au fost ca urmare a acțiunilor săvârșite de inculpații V.Berber și D.Berber, așa cum A.Savin văzând mulțimea de persoane înarmate, printre care și ambii inculpați, care se îndreptau în direcția lor, a efectuat tragerile de foc din armă pentru a se apăra pe dânsul și persoanele aflate lângă el, or primele focuri din armă au fost trase în aer ca avertisment pentru a curma acțiunile mulțimii de persoane, iar ulterior celelalte focuri din armă au fost trase după ce D.Berber l-a lovit pe fiul E.Savin cu ranga metalică în cap, atunci când acesta a încercat să o ridice pe mama sa V.Savin de jos, alte focuri au fost trase când D.Berber îi aplica lui A.Savin lovituri cu ranga metalică în regiunea spatelui, în timp ce V.Berber încerca să-i ia pistolul din mână. Drept urmare, utilizarea armei de foc de către A.Savin a avut ca scop apărarea sa și a familiei sale de acțiunile ilegale ale inculpaților V.Berber și D.Berber îndreptate împotriva lor, dar nu de a cauza acestora leziuni corporale.

Declarative au fost apreciate de către instanța de apel și declarațiile martorului A.Topal, precum că fiii lui A.Savin erau înarmați cu careva obiecte, și că la indicația lui A.Savin au fost deteriorate automobilele cu care s-au deplasat spre școală.

În urma celor expuse, instanța de apel a concluzionat că argumentele părții apărării precum că partea acuzării nu a prezentat probe suficiente care să demonstreze vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate vine în contradicție cu cele enumerate, acțiunile acestora întrunind atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă a infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța de apel rieișind din materialul probator administrat, a conchis că nu și-a găsit confirmarea vinovăția inculpatului V.Capsamun, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, astfel că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia achitării acestuia, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În acest sens, instanța de apel a reținut declarațiile părților vătămate V.Savin și A.Pascal, a martorilor A.Savin, E.Savin, S.Savin, D.Mihu și V.Topal, din care nu rezultă că V.Capsamun ar fi săvârșit careva acțiuni întru tulburarea liniștii publice împreună cu inculpații Berber Vitali și Berber Dmitri, și ar fi aplicat careva lovituri părților vătămate V.Savin și A.Pascal, martorilor A.Savin, E.Savin, S.Savin, cu răngi metalice sau alte obiecte pentru vătămarea integrității corporale ale acestora, ori să se fi exprimat în adresa lor cu cuvinte necenzurate.

Concomitent în confirmarea nevinovăției inculpatului V.Capsamun, instanța de apel a notat că nu pot fi reținute declarațiile martorului S.Savin, care indică că în

măinele lui V.Capsamun a văzut un cuțit, însă ce a făcut cu acesta nu a văzut, a martorului T.Pascal, care a declarat că în mâinele lui V.Capsamun a văzut o rangă metalică vopsită de culoare albă, a martorilor D.Mihu și V.Topal, care au menționat că V.Capsamun a aruncat cu un obiect strălucitor în direcția lui E.Savin, însă ce fel de obiect era, nu au văzut, deoarece din declarațiile acestor persoane rezultă că după ce A.Savin a tras focurile de armă, persoanele prezente la fața locului au început să fugă pe stradă în jos spre primărie, inclusiv și V.Capsamun, iar fiind cercetat locul faptei, imediat după plecarea lui V.Berber și D.Berber, precum și a celorlalte persoane, în prezența părților vătămate V.Savin, A.Pascal, a martorilor A.Savin, E.Savin și S.Savin, care au rămas la locul faptei, iar de către colaboratorii de poliție nu a fost depistat și ridicat vreun cuțit, după cum rezultă din procesul-verbal de cercetare la fața locului și fototabelul anexat.

În confirmarea faptului că V.Capsamun ar fi aruncat un cuțit în direcția lui E.Savin, instanța de apel nu a reținut nici procesul-verbal de percheziție din 04.10.2012, prin care în urma percheziției de la domiciliul lui V.Capsamun a fost ridicat un cuțit de bucătărie cu mâner albastru, cu lungimea de 11 cm și lama cuțitului de 17,5 cm, care a fost recunoscut de către E.Savin ca fiind acel cuțit cu care V.Capsamun a aruncat în seara de 29 august 2012 în el, și anexat la materialele dosarului ca corp delict, deoarece acestea vin în contradicție cu declarațiile martorului E.Savin, care a declarat că V.Capsamun după ce a aruncat cuțitul în el, a fugit în jos, de unde reiese că cuțitul a rămas la fața locului, însă colaboratorii de poliție un astfel de cuțit de la fața locului nu au ridicat.

Prin urmare, soluția primei instanță în partea achitării inculpatului V.Capsamun de sub învinuirea înaintată este una justă și întemeiată.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpaților V.Berber și D.Berber, instanța de apel, a menționat că aceasta este legală, echitabilă și direct proporțională gravității și atitudinii acestora față de faptele comise, cât și comportamentului lor în timpul și după săvârșirea infracțiunii, conformă prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal.

Verificând legalitatea și temeinicia soluției primei instanțe în latura civilă, instanța de apel a conchis că, prima instanță eronat a dispus admiterea în principiu a acțiunilor civile formulate de părțile vătămate, lasând ca asupra cuantumului prejudiciului moral să se expună instanța în ordinea procedurii civile, deoarece este contrară cerințelor art. 225 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, art. 1398 alin. (1), 1422 alin. (1) și 1423 alin. (1) Cod civil, din care motiv le-a admis, fiindcă prin săvârșirea infracțiunii de către inculpații D.Berber și V.Berber, părților vătămate V.Savin și A.Pascal, le-au fost cauzate suferințe psihice și fizice.

Astfel, instanța de apel, ținând cont de gradul de vinovăție a fiecăruia dintre inculpații V.Berber și D.Berber, de leziunile corporale cauzate de aceștia părților vătămate, a ajuns la concluzia că urmează a fi încasat de la inculpați în beneficiul părții vătămate V.Savin, prejudiciul moral a câte 2 500 lei de la fiecare și în beneficiul părții vătămate A.Pascal, prejudiciul moral a câte 5 000 lei de la fiecare, despăgubire ce va fi în măsură să aducă o satisfacție echitabilă părților vătămate pentru suferințele psihice și fizice suportate ca urmare a comiterii infracțiunii în privința lor.

Acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate, V.Savin și A.Pascal, împotriva inculpatului, V.Capsamun, instanța a conchis că aceasta urmează a fi respinsă, dat fiind că acesta a fost achitat de sub învinuirea de comiterea a infracțiunii imputate.

8. Împotriva hotărârilor judecătorești declară recurs ordinar:

- procurorul, care invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în privința inculpatului V.Capsamun, cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că probele prezentate de partea acuzării confirmă participarea lui V.Capsamun la săvârșirea actelor de huliganism, iar concluzia de achitare a acestuia, este una neîntemeiată, ce vine în contradicție cu declarațiile lui E.Savin, A.Savin, S.Savin, D.Mihu și V.Topal, care au confirmat că V.Capsamun ar fi aruncat un cuțit în direcția lui E.Savin, care nu au fost apreciate de instanță;

- avocatul R.Dodica în numele inculpaților D.Berber și V.Berber și avocatul S.Bagrin în numele inculpatului V.Berber, care invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că instanța de apel fără a face o analiză amplă a circumstanțelor stabilite în raport cu semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, neîntemeiat a dispus condamnarea acestora, redând declarațiile tuturor martorilor și a părților vătămate audiate în procesul penal; motivele invocate în hotărâre contravin soluției de calificare a acțiunilor inculpaților, V.berber și D.Berber, drept coautorat la fapta de huliganism asupra părților vătămate V.Savin, A.Pascal și a lui A.Savin, E.Savin și S.Savin; incorecte sunt constatările instanțelor precum că inculpații V.Berber și D.Berber, în mod intenționat au apărut la locul incidentului, unde demonstrând fațăș indiferența față de normele de convețuire, i-au atacat spontan și fără careva motive întemeiate pe V.Savin, A.Savin, E.Savin, S.Savin, A.Pascal, ceea ce este contrar circumstanțelor reale ale cauzei, or ultimii se aflau la fața locului cu mult timp înainte de a veni V.Berber și D.Berber și huliganismul în stradă a fost comis de E.Savin și S.Savin, care l-au bătut fără motive pe E.Topciu, de unde rezultă că inculpații împreună cu

V.Capsamun și A.Topal au intervenit în apărarea sătenilor maltratați de către S.Savin și E.Savin; nu au fost administrate probe care ar arăta direct sau indirect că inculpații au încălcat ordinea publică și au aplicat violență față de partea vătămată V.Savin, A.Savin și fiii acestora, E.Savin și S.Savin; la inculpați nu au fost găsite obiectele cu care au fost deteriorate automobilele din preajma incidentului, care în mare parte aparțineau însuși inculpaților.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, la judecarea apelului, instanța de apel are obligația de a verifica hotărârea atacată din punct de vedere al temeiniciei și legalității acesteia, având în vedere circumstanțele factice ale cauzei bazate pe probele examinate de prima instanță, pe materialele dosarului și, în dependență de aceste date, să aprecieze legalitatea concluziilor de vinovăție ori nevinovăție trase de prima instanță, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal lărgit, reținând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor acumulate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor, care poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit conchide că, la examinarea cauzei, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, din sensul cărora rezultă că, nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că, potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Rejudecând cauza, instanța de apel a omis prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală și fără a ține cont de indicațiile instanței de recurs, repetat a examinat cauza fără a da apreciere declarațiilor martorului I.Cambur, care a menționat că a doua zi după incident, V.Capsamun împreună cu A.Topal le dictau persoanelor care au fost prezenți la conflict ce trebuie să scrie în depoziții pentru a nu avea divergențe (f.d.97-verso, vol. IV).

În acest context Colegiul penal lărgit reamintește că sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 24 iulie 2014, a fost contestată cu cereri de apel de către procuror, partea vătămată, avocatul V.Valev în numele inculpatului V.Berber și avocatul P.Lambov în numele lui D.Berber, iar la 04 iulie 2016 prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat, cererile de apel au fost respinse, astfel la 28 martie 2017, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a casat total total decizia și a dispus rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Comrat, din motiv că instanța de apel la adoptarea soluției nu a apreciat în cumul toate probele examinate în instanța de judecată.

Astfel, instanța de recurs ordinar în partea discriptivă a deciziei pronunțate la 28 martie 2018, indică concret la ce instanța de apel în cadrul rejudecării cauzei urmează să țină cont (f.d.33-41, vol. V), instanța de apel, însă a omis aceste indicații.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să remarce faptul că instanța de apel la rejudecarea cauzei urma să stabilească dacă V.Capsamun cunoștea, în prealabil, despre prezența la unul din inculpați a mijloacelor de săvârșire a infracțiunii, iar aflând despre prezența acestora, în procesul aplicării lor, a continuat să coopereze cu persoanele care le aplicat sau nu, or în cazul în care a continuat să coopereze, acțiunile tuturor persoanelor participante trebuie calificate în corespundere cu alin. (3) art. 287 Cod penal.

Astfel, erorile menționate supra sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și sunt temei de recurs.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit amintește că, Curtea de la Strasbourg menționează că, judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care și întemeiază deciziile, căci numai astfel, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională.

Instanța europeană a subliniat că „*motivarea unei decizii judiciare este strâns legată de preocupările privitoare la asigurarea desfășurării unui proces echitabil, aceasta permițând respectarea dreptului la apărare. Motivarea este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o pavăză împotriva arbitrarului.*” (cauza *Fomin vs Moldova* din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că nu poate menține sentința instanței de fond, or aceasta la constatarea faptei indică că, inculpații Dmitri și Vitali Berber, „(...) fiind înarmați cu răngi metalice, cuțite și bețe”, deși îl achită pe Victor Capsamun, căruia îi este imputat prin rechizitoriu că a aruncat cu cuțitul în cet. Evghenii Savin, astfel instanța de recurs conluzonează că poziția instanței de fond este una contradictorie.

Având în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Totodată, în bază prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și recurs, și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursurile ordinare declarate de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, de avocatul Ruslan Dodica în numele inculpaților Dmitri Berber și Vitali Berber, de avocatul Svetlana Bagrin în numele inculpatului, Vitali Berber, casează decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel

Cahul din 12 martie 2018, în cauza penală în privința inculpaților *Capsamun Victor XXXXX, Berber Vitali XXXXX și Berber Dmitri XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, publicată integral la **26 decembrie 2018**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Bejenaru

Maria Gervas